

Forum Asia, la gran reunión para hablar sobre la economía

El tercer encuentro económico de Casa Asia, denominado Forum Asia, tendrá lugar en el World Trade Center de Barcelona los días 12 y 13 de diciembre. El año pasado asistieron alrededor de 600 personas, entre empresarios y estudiantes de economía especializados, una cifra que se espera superar en la edición de 2005. Se tratará de la situación económica de la región, las perspectivas de las empresas españolas y de las oportunidades de inversión, buscando analizar tanto la coyuntura actual como abordar las claves a más largo plazo y las explicaciones más subyacentes. Para ello, algunos de los mejores economistas de la región estarán presentes en el Forum, tales como el Secretario General de APEC, Choi Suek Young, el antiguo vicesecretario general y economista jefe de la OCDE, Kumiharu Shidehara y el director del China Center for Economic Studies de la Universidad china de Fudan, Shang Jun. El Instituto de Comercio Exterior, ICEX, patrocina el Forum, y colaboran la Cámara de Comercio de Barcelona, COPCA, IESE, ESADE e InterChina.

Filipinas, clave para el imperio español del siglo XIX

Josep M. Fradera acaba de publicar uno de esos libros de mención recurrente, *Colonias para después de un imperio* (Barcelona, Bellaterra, 2005, 751 pp.), analizando cómo funcionó el imperio español a partir de comienzos del siglo XIX. Aunque Cuba fue el centro de atención en la península por los beneficios, ("una colonia que justifica un imperio"), faltaba una visión general de los tres grandes territorios tras las independencias en el continente americano, que sirva no sólo para la historia de España, sino también para las de Filipinas, Cuba y Puerto Rico. Fradera ha señalado la descentralización como la clave esencial común (las políticas coloniales las hicieron los gobernadores, tanto en La Habana como en Manila) e incide sobre temas estudiados hasta ahora sólo de forma tangencial, como la cuestión racial. Para explicar el declive definitivo en la década de 1860, apunta a tres causas interrelacionadas: el agotamiento de la esclavitud, los gastos por las expediciones expansionistas de la Unión Liberal (por ejemplo, la de Conchinchina de 1857-63, aunque la más costosa fue la de Santo Domingo) y la inflexibilidad del modelo político, evidente con la caída de la monarquía en 1868, fecha en la que acaba su estudio. Fradera ya publicó otra obra más extensa centrada en Asia, *Filipinas, la colonia más peculiar* (Madrid: CSIC, 1999, 292 pp.) y la actual puede ser considerada como de síntesis, a pesar de la extensión.

Deidades asiáticas

Varios trabajos para sumergirse en el mundo de las religiones asiáticas. El más llamativo, una página web excepcionalmente ilustrativa sobre el arte budista japonés, a partir del "trabajo de amor", como se autodefine, de Mark Schumacher. Desde que hace doce años pasara a residir en Kamakura, una capital del Japón medieval, Schumacher no ha dejado de incrementar su colección de fotografías, inicialmente de figuras budistas y después también de deidades shinto. Además de explicaciones completas, vínculos, textos cuidados y de incluir las representaciones de las deidades en diferentes culturas, la misma dirección ofrece servicios menos filantrópicos, como la venta de sake, cerámicas y otras creaciones culturales japonesas, de nuevo con informaciones excelentes sobre los productos www.onmarkproductions.com/html/buddhism.shtml Por otro lado, dos libros importantes relacionados con esa frontera tan difícil de definir en Asia entre la religión y el pensamiento religioso. *Los dioses de la india. Diccionario temático de iconografía hinduista* por Eckard Schleberger (Madrid, Adaba, 2004) es un trabajo especialmente arduo por su cosmogonía tan compleja y la *Historia del pensamiento chino*, de Anne Cheng, y traducido además por una de las sinólogas mejores en España, Anne-Hélène Suárez (Barcelona, Bellaterra, 2003), que ha sido proclamado por algún crítico como una de las mejores síntesis de la historia del pensamiento chino.

La mujer japonesa, a estudio

Más de 40 ponencias y conferencias, además de representación de piezas de *Madame Butterfly*, concierto de koto y canto y una exposición de pintura, tendrán lugar en el VIII Congreso de la Asociación de Estudios Japoneses en España. Esta reunión, organizada por los profesores Elena Barles y David Almazán, muestra no sólo el asentamiento de una asociación creada allá por 1992, sino también el auge del número de estudiosos: pocos creían que un tema pudiera congregarse en Zaragoza tantos especialistas.

Encuentro de corresponsales y periodistas de Asia y Europa

Las explicaciones más habituales al alejamiento de Asia culpan de forma recurrente a los medios de comunicación, por sus deformaciones, el recurso tan abusivo a los tópicos y demás. No está tan claro que sea del todo cierto, puesto que los medios son, ante todo, el reflejo de la sociedad, pero Casa Asia desde sus primeros momentos ha puesto en marcha un programa, AsiaMedia, para ayudar a acercar los dos mundos también en el ámbito periodístico: pretende erigirse en instrumento de análisis y sensibilización sobre los temas asiáticos, involucrando también a los medios de comunicación. Para ello, este año AsiaMedia acogerá el II Seminario Internacional de Corresponsales con la asistencia de periodistas en Asia y Europa, reuniendo a una treintena de corresponsales y periodistas de los principales medios, desde el *Straits Times*, *Tempo*, *Jakarta Post*, *Chusun Ilbo*, *The Hindu* o las Agencias Xinhua y Kyodo, a la BBC, TV5, Corriere, Gazeta Wyborcza o la Agencia Lusa. Por parte de España, EFE, TVE, TV3, El País, Vanguardia, El Mundo y ABC. El encuentro, organizado por Casa Asia, el Ayuntamiento de Estepona y la Fundación Asia-Europa, tendrá lugar en Estepona (Málaga) los días 20 y 21 de diciembre.

Analizando el futuro de los estudios de Asia

El pasado 20 de octubre tuvo lugar en Madrid la cuarta reunión de centros académicos, administración y especialistas involucrados en el impulso de los estudios de Asia en la universidad. Participaron alrededor de 50 personas representando a un total de 20 instituciones, que expusieron la marcha de sus estudios y compartieron experiencias. Con una demanda consolidada en general (ha habido algún fracaso de alumnos), las reformas educativas actuales en pos del futuro Espacio Europeo de Educación Superior (a raíz de llamada Declaración de Bolonia de 1999) han colocado un primer gran interrogante a los Estudios de Asia en la universidad, a pesar de tener apenas tres años de existencia, porque todavía sigue sin saberse cuál va a ser la configuración final de estos estudios en el nuevo catálogo de grados, es decir, la denominación las nuevas licenciaturas. Por de pronto, ya es posible perfilar los desafíos para esta segunda etapa que habrá de llegar tras la implantación de los nuevos planes de estudio. Será necesario, tal como comentaron los asistentes, aumentar la calidad, organizar una oferta suficientemente diversificada que cubra la diversidad de la región y acoplarse tanto a las nuevas demandas de trabajo (traductores, por ejemplo) y a un alumnado muy diverso, que abarca también a alumnos asiáticos y a latinoamericanos. La necesidad de un impulso específico a la investigación académica, de la mano de proyectos y de centros dedicados a estudios avanzados, en colaboración también con empresas privadas, fue especialmente enfatizada.

India – España, otra nueva Tribuna

Las relaciones con el otro gran gigante demográfico asiático también se encarrilan por la vía del diálogo entre las sociedades civiles en pos de un entendimiento mutuo más profundo. La vallisoletana Casa de la India, junto con Casa Asia y su institución hermana, el Indian Council for World Affairs, organizan los días 15 y 16 de diciembre en Barcelona la I Tribuna India-España, para tratar de forma conjunta cómo mejorar las relaciones en el plano económico, educativo y cultural, tal como ocurre en el resto de las Tribunas, aunque con la particularidad de contar con una conferencia pública de un destacado personaje indio. Experiencias como las llevadas a cabo en el Ayuntamiento de Barcelona están siendo incorporadas, por ejemplo, en el Plan Municipal de Mumbai (la antigua Bombai), destinado a mejorar sus infraestructuras y reuniones de este tipo con líderes de opinión y representantes cualificados de los sectores más diversos de la sociedad ayudarán a intercambiar ideas y proyectos mutuos para el futuro.

Comienza el Año Javier 2006

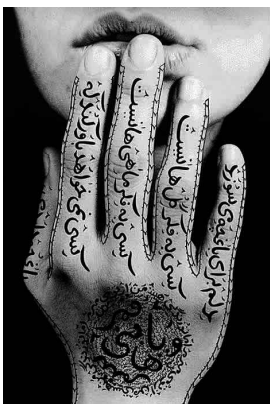
El 2 de diciembre, en la catedral de Pamplona, tendrá lugar la inauguración del Año Jubilar en conmemoración del V Centenario del nacimiento de Francisco de Javier, presidido por el Arzobispo de Pamplona y con la asistencia del P. Prior de la Compañía de Jesús. Dará comienzo una multitud de actividades que tendrán lugar a lo largo de todo el año, desde las ya célebres javieradas a conciertos, exposiciones, documentales, congresos y espectáculos de teatro y danza que tendrán su momento culminante el 7 de abril de 2006, la fecha del nacimiento del navarro universal. ASEF (Fundación Asia Europa) y Casa Asia también tienen previsto organizar por primera vez un encuentro entre jóvenes religiosos de Asia y de Europa para que traten temas comunes y busquen soluciones desde la perspectiva del intercambio y el diálogo abierto. La figura de San Francisco Javier, ciertamente, permite reflexionar sobre los problemas universales y los que más acucian al mundo del siglo XXI en tradiciones tan diversas como el judaísmo -el *Saidk*, el Islam- el *wali*-, el hinduismo -el *jivanmukta*- o el budismo -el *bodhisattva*.

CasaAsia.es viaja a Túnez

En los apenas tres años de existencia de Casa Asia, su página web se ha convertido en el referente principal para contenidos sobre Asia en el mundo hispánico, tal como demuestran el número de visitas o los datos de buscadores como Google. Javier Castañeda, el director de Casa Asia Virtual, ha presentado este éxito en Túnez, en el marco de la segunda fase de la Cumbre Mundial de la Sociedad de la Información, auspiciada por las Naciones Unidas y la Unión Internacional de Telecomunicaciones. Busca dialogar sobre la revolución digital y sobre las tecnologías de la información y de la comunicación por una parte, pero también cómo reducir la brecha digital entre países ricos y pobres. El proyecto de Casa Asia se basa en la "filosofía colaborativa" en Open Source, tanto en software como en contenidos, con la idea de crear una plataforma virtual entre culturas.

Shirin Neshat expone en León

Una de las artistas iraníes contemporáneas más destacadas, admiradora del cineasta compatriota Abbas Kiarostani ("sus películas son pura poesía"), expone hasta el 4 de diciembre su último trabajo, *Zarín*. Trata del derrumbe psicológico de una prostituta sufriendo la vergüenza por su cuerpo y por su sexualidad de una forma tan extrema que enloquece y comienza a ver sus clientes sin rostro. *Zarín* está inspirado en la novela *Mahdokht*, de Suahmouh Parsipour, quien cayó detenida y después salió exiliada del país a raíz de su publicación. Shirin Neshat identifica el lenguaje poético y el minimalismo como características de los artistas iraníes, y su obra tiene una proyección universal desde que a principios de la década de 1990 realizara una extensa serie fotográfica titulada *Women of Allah*.

Erotismo asiático, comparado

Tres grandes directores, tres continentes y tres diferentes cortometrajes en torno al amor y al sexo aparecen en la película *Eros* (2005). La historia del matrimonio en crisis en la Italia meridional retratada por Michelangelo Antonioni y la de un psiquiatra displicente en el Nueva York del año 1955 de Steven Soderberg son claramente superadas en emoción y sensibilidad por el trabajo de Wong Kar Wai sobre un sastrero aturdido, Tony Leung, enmarcado en el Hong Kong de la década de 1960. Wong rebosa aturdimiento: la intensa escena inicial, las mediciones amorosas para los vestidos, la lentitud de la cámara, los vestidos tan ajustados o una lluvia incesante, que enmarca toda la relación. Excelente trabajo de una Gong Li que sabe mostrar la decadente belleza de la prostituta protagonista. El erotismo también se ha estudiado de forma comparada, en el ámbito de la poesía, en el último curso extraordinario sobre Asia ofrecido por la Universidad de Salamanca, titulado "Entender, traducir y comparar la poesía española, alemana, india y china", donde Ana Agud, su directora, ha hablado de la poesía erótica sánscrita.

TRIBUNA ESPAÑA-FILIPINAS

Plantel de honor para la primera Tribuna España Filipinas, presidida de forma honorífica por dos antiguos presidentes, Fidel V. Ramos (presidente de Filipinas entre 1992 y 1998) y Leopoldo Calvo-Sotelo (presidente del gobierno entre 1981 y 1982). Además, la presencia de los alcaldes de Manila y Madrid, José Atienza y José María Ruiz-Gallardón y la asistencia de personalidades clave tanto en el actual gobierno de Gloria Macapagal-Arroyo (o GMA, como se le denomina en la prensa) como en las empresas, las sociedades y las culturas filipina y española. El panorama de esas relaciones históricas tan intensas, las posibilidades de crear las bases para una relación comercial más estrecha, la multitud de señas de identidad comunes y las perspectivas para un acercamiento futuro sobre unas bases nuevas serán los temas sobre los que tratarán la treintena de ponentes, presidentes de mesa e invitados de honor, además de un público seleccionado.

Chejov en Sajalín: la supervivencia del más débil

Antón Chejov viajó a la isla de Sajalín en 1890 como médico, pero esta experiencia fue más determinante para su quehacer como escritor. El diplomático Juan José Herrera, versado en la cultura rusa, en una conferencia celebrada en la SGAE, se refirió a los cambios que el viaje supuso para Chejov, él mismo un "tártaro" (es decir, el adjetivo que los rusos adjudicaban a todos los venidos del este; había nacido en la Rusia asiática). Chejov visitó las penitenciarías rusas en Sajalín -emplazadas con la idea de poblar la región, como los británicos hicieron en Australia a fines del siglo XVIII- y redactó unos informes escuetos y sin valoraciones que obligaron a Moscú a reformar un sistema penal ante todo arbitrario. Desde ese viaje, además, Chejov vivió un cambio personal, al hacerse más independiente y, según Herrera, replantearse las teorías del darwinismo social, que hasta entonces había secundado. El final del siglo XIX fue el momento álgido de las teorías del darwinismo social sobre la futura desaparición de "razas" humanas, por no ser catalogadas entre "las más apropiadas" pero Chejov, antes bien, al describir a coolies y otros personajes marginales, prefirió describir "la supervivencia del más débil." Piero Brunello ha seleccionado fragmentos de ese informe (nunca aceptado como Tesis), pasajes y correspondencia para editar el libro *Unos buenos zapatos y un cuaderno de notas* (Barcelona, Alba, 2005) como modelo de escritura de un reportaje.

Fòrum Àsia, la gran reunió per parlar de l'economia

La tercera trobada econòmica de Casa Àsia, anomenada Fòrum Àsia, tindrà lloc al World Trade Center de Barcelona els dies 12 i 13 de desembre. L'any passat hi van assistir al voltant de 600 persones, entre empresaris i estudiants d'economia especialitzats, una xifra que s'espera superar a l'edició d'enguany. Es tractarà la situació econòmica de la regió, de les perspectives de les empreses espanyoles i de les oportunitats d'inversió, mitjançant l'anàlisi de la conjuntura actual així com de les claus a més llarg termini i les explicacions més subjacents. Per realitzar aquesta tasca, hi seran presents alguns dels millors economistes de la regió, com ara el secretari general d'APEC, Choi Suck Young, l'antic vicesecretari general i economista en cap de l'OCDE, Kumiharu Shidehara, i el director del China Center for Economic Studies de la Universitat xinesa de Fudan, Shang Jun. L'Institut de Comerç Exterior, ICEX, patrocina el Fòrum, i hi col·laboren la Cambra de Comerç de Barcelona, el COPCA, IESE, ESADE i InterChina.

Filipines, clau per a l'imperi espanyol del segle XIX

Josep M. Fradera acaba de publicar un d'aquells llibres de sovint s'esmenten *Colonias para después de un imperio* (Barcelona, Bellaterra, 2005, 751 pp.) i que analitza com va funcionar l'imperi espanyol a partir de l'inici del segle XIX. Tot i que Cuba va ser el centre d'atenció a la península dels beneficis ("una colònia que justifica un imperi"), faltava una visió general dels tres grans territoris després de les independències al continent americà, que fos d'utilitat no només per a la història d'Espanya, sinó també per a les Filipines, Cuba i Puerto Rico. Fradera ha indicat la descentralització com a clau essencial comuna (els governadors van crear les polítiques colonials tant a L'Havana com a Manila) i planteja temes que fins ara només s'havien estudiat tangencialment, com la qüestió racial. Per explicar el declivi definitiu a la dècada de 1860, apunta tres causes interrelacionades: l'esgotament de l'esclavitud, les despeses per les expedicions expansionistes de la Unió Liberal (per exemple, la de la Conchinchina de 1857-63, tot i que la més costosa va ser la de Santo Domingo) i la inflexibilitat del model polític, evident amb la caiguda de la monarquia el 1868, data en què acaba el seu estudi. Fradera ja va publicar una altra obra més extensa centrada a Àsia, *Filipinas, la colonia más peculiar* (Madrid: CSIC, 1999, 292 pàg.) i l'actual pot ser considerada com de síntesi, malgrat l'extensió.

Deïtats asiàtiques

Diversos llocs per submergir-se en el món de les religions asiàtiques. El més vistós, una pàgina web excepcionalment il·lustrativa sobre l'art budista japonès, a partir del "treball d'amor", com s'autodefineix, de Mark Schumacher. D'ençà que fa dotze anys va anar a viure a Kamakura, una capital del Japó medieval, Schumacher no ha deixat d'incrementar la seva col·lecció de fotografies, inicialment de figures, budistes i després també de deïtats shinto. A més d'explicacions completes, vincles, textos cuidats i d'incloure les representacions de les deïtats a diferents cultures, la mateixa adreça ofereix serveis menys filantròpics, com ara la venda de sake, ceràmiques i altres creacions culturals japoneses, amb informació completa sobre els productes www.onmarkproductions.com/html/buddhism.shtml. D'altra banda, hi ha dos llibres importants relacions amb aquesta frontera tan difícil de definir a Àsia entre la religió i pensament religiós. *Los dioses de la india. Diccionario temático de iconografía hinduista*, d'Eckard Schleberger (Madrid, Adaba, 2004), és un tractat especialment ardu per la seva complexa cosmogonia i la *Historia del pensamiento chino*, d'Anne Cheng, traduït a més per una de les millors sinòlogues d'Espanya, Anne-Hélène Suárez (Barcelona, Bellaterra, 2003), que ha estat proclamat per algun crític com una de les millors síntesis de la història del pensament xinès.

La dona japonesa, en estudi

Més de 40 ponències i conferències, a més de representació de peces de piezas de *Madame Butterfly*, concert de koto i cant una exposició de pintura, tindran lloc al VIII Congrés de l'Associació d'Estudis Japonesos a Espanya. Aquesta reunió, organitzada pels professors Elena Barles i David Almazán, mostra no només l'assentament d'una associació creada cap al 1992, sinó també l'augment del nombre d'estudiosos: pocs creien que un tema pogués aplegar tants especialistes a Saragossa.

Trobada de corresponsals i periodistes d'Àsia i Europa

Les explicacions més habituals quant a l'allunyament d'Àsia culpen de forma recurrent els mitjans de comunicació per les seves deformacions i pel recurs tan abusiu del tòpic, entre d'altres. No és tan clar que això sigui del tot cert, ja que els mitjans són, abans que res, el reflex de la societat, però Casa Àsia, des del principi, ha posat en marxa un programa, AsiaMedia, per ajudar a l'acostament d'aquests dos mons també en l'àmbit periodístic: pretén erigir-se en instrument d'anàlisi i sensibilització sobre els temes asiàtics, amb la implicació dels mitjans de comunicació. Així, aquest any, AsiaMedia acollirà el II Seminari Internacional de Corresponsals amb l'assistència de periodistes a Àsia i Europa i reunirà una trentena de corresponsals i periodistes dels mitjans més importants, com ara el *Straits Times*, *Tempo*, *Jakarta Post*, *Chusun Ilbo*, *The Hindu* o les agències Xinhua, Kyodo, BBC, TV5, Corriere, Gazeta Wyborzca o l'Agència Lusa. Per part d'Espanya, EFE, TVE, TV3, EL PAÍS, Vanguardia, El Mundo i ABC. La trobada, organitzada per Casa Àsia, l'Ajuntament d'Estepona i la Fundació Àsia-Europa, tindrà lloc a Estepona (Màlaga) els dies 20 i 21 de desembre.

Anàlisi del futur dels estudis d'Àsia

El passat 20 d'octubre va tenir lloc a Madrid la quarta reunió de centres acadèmics, administració i especialistes involucrats en l'impuls dels estudis d'Àsia a la universitat. Hi van participar al voltant de 50 persones que representaven un total de 20 institucions i que van exposar la marxa dels seus estudis i van compartir experiències. Amb una demanda consolidada en general (ha hagut un cert fracàs d'alumnes), les reformes educatives actuals que persegueixen el futur Espai Europeu d'Educació Superior (arran de l'anomenada Declaració de Bolonya de 1999) han col·locat un primer gran interrogant als estudis d'Àsia a la universitat, malgrat tenir només tres anys d'existència, ja que encara no se sap quina serà la configuració final d'aquests estudis en el nou catàleg de graus, és a dir, la denominació de les noves llicenciatures. De moment, ja es poden perfilar els reptes per en aquesta segona etapa que haurà d'arribar després de la implantació dels nous plans d'estudi. Caldrà, tal com van comentar els assistents, augmentar la qualitat, organitzar una oferta prou diversificada que cobreixi la diversitat de la regió i adaptar-se tant a les noves demandes de feina (traductors, per exemple) com a un alumnat molt divers, que abasta també a alumnes asiàtics i a llatinoamericans. Es va emfatitzar especialment la necessitat d'un impuls específic de la recerca acadèmica, de la mà de projectes i de centres dedicats a estudis avançats, en col·laboració també amb empreses privades.

Índia – Espanya, una nova Tribuna

Les relacions amb l'altre gran gegant demogràfic asiàtic també s'encarriren per la via del diàleg entre les societats civils per aconseguir una major entesa mútua. La val·lisoletana Casa de l'Índia, juntament amb Casa Àsia i la seva institució germana, l'Indian Council for World Affairs, organitzen els dies 15 i 16 de desembre a Barcelona la I Tribuna Índia-Espanya, per estudiar conjuntament com millorar les relacions en els àmbits econòmic, educatiu i cultural, com succeeix a la resta de Tribunes, tot i que amb la particularitat de comptar amb una conferència pública donada per un destacat personatge indi. Experiències com les portades a terme a l'Ajuntament de Barcelona incorporades, per exemple, al Pla Municipal de Bombai, destinat a millorar-ne les infraestructures, i reunions d'aquest tipus, amb líders d'opinió i representants qualificats dels sectors més diversos de la societat, ajudaran a intercanviar idees i projectes mutus per al futur.

Comença l'Any Javier 2006

El 2 de desembre tindrà lloc, a la catedral de Pamplona, la inauguració de l'Any Jubilar en commemoració del V centenari del naixement de Francisco de Javier, presidit per l'arquebisbe de Pamplona i amb l'assistència del P. Prior de la Companyia de Jesús. Hi donarà inici un gran nombre d'activitats que tindran lloc al llarg de tot l'any, des de les cèlebres javieradas fins a concerts, exposicions, documentals, congressos i espectacles de teatre i dansa que tindran el seu moment culminant el 7 d'abril de 2006, data del naixement del navarrès universal. ASEF (Fundació Àsia-Europa) i Casa Àsia també tenen previst organitzar per primera vegada una trobada entre joves religiosos d'Àsia i d'Europa perquè tractin temes comuns i busquin solucions des de la perspectiva de l'intercanvi i del diàleg obert. La figura de San Francesc Xavier permet reflexionar sobre els problemes universals i els que més aclaparen el món del segle XXI en tradicions tan diverses com el judaisme –el *Saïdk*, l'Islam –el wali-, l'hinduisme –el *jivanmukta*- o el budisme – el *bodhisattva*.

CasaAsia.es viatja a Tunísia

En els poc més de tres anys d'existència de Casa Àsia, la seva pàgina web s'ha convertit en el referent principal per a continguts sobre Àsia en el món hispànic, com ho demostren el nombre de visites o les dades de buscadors com ara Google. Javier Castañeda, el director de Casa Àsia Virtual, ha presentat aquest èxit a Tunísia, en el marc de la segona fase de la Cimera Mundial de la Societat de la Informació, auspiciada per les Nacions Unides i la Unió Internacional de Telecomunicacions. El seu propòsit és dialogar sobre la revolució digital i sobre les tecnologies e la informació i de la comunicació, per una banda, però també com reduir la bretxa digital entre països rics i països pobres. El projecte de Casa Àsia es basa en la "filosofia col·laboradora" en Open Source, tant en software com en continguts, amb la idea de crear una plataforma virtual entre cultures.

Shirin Neshat exposa a Lleó

Una de les artistes iranianes contemporànies més destacades, admiradora del cineasta compatriota Abbas Kiarostani ("les seves pel·lícules són pura poesia"), exposa fins al 4 de desembre la seva darrera obra, *Zarín*. Tracta de l'ensorrament psicològic d'una prostituta que pateix la vergonya pel seu cos i per la seva sexualitat d'una forma tan extrema que es torna boja i veu els seus clients sense rostre. *Zarín* està inspirat en la novel·la *Mahdokht*, de Suahmouh Parsipour, que va ser detinguda i després va sortir exiliada del seu país arran de la seva publicació. Shirin Neshat identifica el llenguatge poètic i el minimalisme com característiques dels artistes iranianes, i la seva obra té una projecció universal des de que a principis de la dècada dels 90 va realitzar una extensa sèrie fotogràfica titulada *Women of Allah*.

Erotisme asiàtic, comparat

Tres grans directors, tres continents i tres diferents curtmetratges al voltant de l'amor i el sexe apareixen a la pel·lícula *Eros* (2005). La història del matrimoni en crisi a la Itàlia meridional retratada per Michelangelo Antonioni i la d'un psiquiatra displicent al Nova York de l'any 1955 de Steven Soderberg són clarament superades en emoció i sensibilitat pel treball de Wong Kar Wai sobre un sastre confús, Tony Leung, emmarcat al Hong Kong de la dècada dels 60. Wong és ple de sensualitat: la intensa escena inicial, els mesuraments amorosos per als vestits, la lentitud de la càmera, els vestits ajustats o la pluja incessant, que emmarca tota la relació. Excel·lent treball d'una Gong Li que sap mostrar la decadent bellesa de la prostituta protagonista. L'erotisme també s'ha estudiat de forma comparada en l'àmbit de la poesia, al darrer curs extraordinari sobre Àsia ofert per la Universitat de Salamanca, titulat "Entendre, traduir i comparar la poesia espanyola, alemanya, índia i xinesa", on Ana Agud, la seva directora, ha parlat de la poesia eròtica sànscrita.

TRIBUNA ESPANYA-FILIPINES

Planter d'honor per a la primera tribuna Espanya-Filipines, presidida de forma honorífica per dos antics presidents, Fidel V. Ramos (president de Filipines entre 1992 i 1998) i Lepoldo Calvo-Sotelo (president del govern espanyol entre 1981 i 1982). A més, la presència dels alcaldes de Manila i Madrid, José Atienza i José María Ruiz-Gallardón i l'assistència de personalitats clau tant a l'actual govern de Gloria Macapagal-Arroyo (GMA, com se l'anomena a la premsa) com a les empreses, les societats i les cultures filipina i espanyola. El panorama d'aquestes relacions històriques tan intenses, les possibilitats de crear les bases per a una relació comercial més estreta, la gran quantitat de senyals d'identitats comuns i les perspectives per a un acostament futur sobre unes bases noves seran els temes que tractarà la trentena de ponents, presidents de taula i convidats d'honor, a més d'un públic seleccionat.

Txékhov a Sakhalin: la supervivència del més dèbil

L'any 1890, Anton Txékhov va viatjar a l'illa de Sakhalin com a metge, però aquesta experiència va ser més determinant per a la seva tasca d'escriptor. El diplomàtic Juan José Herrera, coneixedor de la cultura russa, es va fer de l'entorn en conferència celebrada a la Sagrada, als canvis que el viatge va suposar per a Txékhov, ell mateix un "tàrtar" (és a dir, d'adjectiu que els russos adjudicaven a tots els vinguts de l'est; havia nascut a la Rússia asiàtica). Txékhov va visitar les penitenciaris establertes a Sakhalin – establertes amb la idea de poblar la regió, com els britànics van fer a Austràlia a finals del segle XVIII- i va redactar uns informes breus i sense valoracions que van obligar a Moscou a reformar un sistema penal molt arbitrari. Des d'aquell viatge, a més, Txékhov va viure un canvi personal, en fer-se més independent i, segons Herrera, replantejar-se les teories del darwinisme social, que fins aleshores havia secundat. El final del segle XIX va ser el moment àlgid de les teories del darwinisme social sobre la futura desaparició de "races" humanes, per no ser catalogades entre "les més aptes". Ara bé, Txékhov, en descriure coolies i altres personatges marginals, va preferir descriure "la supervivència del més dèbil". Piero Brunello ha seleccionat fragments d'aquell informe (mai acceptat com a tesi), passatges i correspondència per editar el llibre *Unos buenos zapatos y un cuaderno de notas* (Barcelona, Alba, 2005), com a model d'escriptura d'un reportatge.